

This is a self-archived – parallel-published version of an original article. This version may differ from the original in pagination and typographic details. When using please cite the original.

AUTHOR Heikkilä Mirva

TITLE ”Kielillä ja kielitaidolla on suuri merkitys osallisuuden rakentumisessa”

YEAR 2020

DOI <https://doi.org/10.33336/aik.100557>

VERSION Publisher’s pdf

CITATION Heikkilä, M. (2020). ”Kielillä ja kielitaidolla on suuri merkitys osallisuuden rakentumisessa”. *Aikuiskasvatus*, 40(4), 384–385. <https://doi.org/10.33336/aik.100557>

Copyright (c) 2020 kirjoittaja

Tämä työ on lisensoitu [Creative Commons Nimeä 4.0 Kansainvälinen Julkinen -lisenssillä](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/).

TEKSTI: MIRVA HEIKKILÄ
 KUVA: RAISA HARJU-AUTIN ARKISTO

”Kielillä ja kielitaidolla on suuri merkitys osallisuuden rakentumisessa”

Väitöskirjatutkija Raisa Harju-Autin, 43, mielestä tutkimusta kielipedagogisesta tuesta tarvitaan, koska puutteellinen kielitaito haittaa opinnoissa etenemistä, työllistymistä ja osallisuuden kokemista.

MINUSTA TULI TUTKIJA, koska minua kiinnosti kielellisen ja kulttuurisen moninaisuuden huomioiminen yhteiskunnassa ja koulutuksessa. Kun työskentelin perusopetuksessa opettajana, huomasin, että silloinen työtehtäväni tarvitsi tutkimusperustaista tarkastelua. Tutkijan ura ei ollut minulle ensisijainen vaihtoehto, vaan ajauduin opettajan-kouluttajaksi ja väitöskirjatutkijaksi kuin sattumalta. Aihettani koskevaa tutkimusta on tehty paljon muun muassa englanninkielisissä maissa, mutta tarvitsemme lisää tietoa myös suomalaisista oppimis-ympäristöistä.

JOS EN TUTKISI, työskentelisin mieluiten perusopetuksessa yläkouluikäisten maahanmuuttajaoppilaiden kielellisesti tuetun opetuksen parissa.

AIKUISKASVATUSTIEDETTÄ TARVITAAN yhteiskunnassa siksi, että elinikäisen oppimisen eetosta tullaisiin tutkimusperustaisesti nyt ja tulevaisuudessa. Koen, että tutkimuksen avulla voi osallistua yhteiskunnalliseen vastuunkantoon.

Raisa Harju-Autin mielestä sosiaalisesta mediasta, erityisesti Twitteristä, on parhaimmillaan paljon hyötyä tutkijalle.

KIELIPEDAGOGINEN TUKI AUTTAA OPPILAITA OMAKSUMAAN SEKÄ OPPIAINESIDONNAISTA KIELTÄ ETTÄ OPINNOISSA TARVITTAVAA, AKATEEMISTA KIELITAITOA.

PARAIKAA SELVITÄN miten koulun opetuskielen oppimisen tuen tarpeisiin voitaisiin vastata vielä kattavammin, jotta jatkokouluttautuminen ja aito osallisuus yhteiskunnassa toteutuisivat nykyistä paremmin. Väitöstutkimukseni tavoite on tuottaa tietoa kielellisesti tuetun opetuksen tarpeesta erityisesti perusopetuksen vuosiluokilla 7–9. Kielellisesti tuettu opetus on tukimuoto, joka kohdennetaan suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärän (S2) lisäksi perusopetukseen valmistavasta opetuksesta hiljattain yleisopetuksen ryhmiin siirtyneille oppilaille. Kielipedagogisen tuen tavoite on auttaa oppilaita omaksumaan sekä oppiainesidonnaista kieltä että opinnoissa tarvittavaa, akateemisempaa kielitaitoa. Tutkimusta aiheesta tarvitaan, sillä puutteellinen kielitaito on tutkitusti este opinnoissa etenemisessä, työllistymisessä sekä osallisuuden kokemisessä.

ESIKUVANA PIDÄN useita kansainvälisiä ja kotimaisia tutkijoita, jotka ovat osoittaneet kielten ja kielitaidon merkityksen osallisuuden rakentumisessa. Suurin inspiraationlähteeni ovat oppilaat, joiden kanssa työskentelin perusopetuksessa. Opettajankouluttajana minua kiinnostavat etenkin muiden kuin kieliaineiden opettajien kieli- ja kulttuuritietoista pedagogiikkaa koskevat käsitykset. Opetussuunnitelmien perustetekstit velvoittavat kaikkia opettajia kieli- ja kulttuuritietoisuuteen, mutta kielen merkitystä kaikissa oppiaineissa ei vielä riittävästi ymmärretä.

SEURAAVAKSI HALUAISIN TUTKIA, kuinka kielellisesti tuetun opetuksen pedagogiset ratkaisut käytännössä toimivat laajemmin sovellettuina. Kielellinen ja

kulttuurinen moninaisuus ei ole missään nimessä katoava ilmiö, minkä vuoksi koulun opetuskielen oppimisen tukimuotojen tutkimusperustainen kehittäminen on äärimmäisen tärkeää koko yhteiskunnan kannalta.

KOLLEGOILTANI SAAN tukea, kannustusta ja apua. Olipa kyse lähikollegoista tai alan tutkijoista muissa yliopistoissa, tai ohjaajistani ja esihenkilöistäni, olen saanut apua aina sitä pyytäessäni. Toivon olevani kollega, joka ei myöskään jätä kaveria pulaan.

KUN EN TUTKI, teen kaikkea muuta! Olen äiti ja puoliso, harrastan liikuntaa sekä sesonkisdonnaista, satunnaista marittailua.

Klassikko, johon palaan

Palaan aina kehityspsykologi Lev Vygotskyn lähikehityksen vyöhykkeen käsitteeseen ja Leo van Lierin sosiokulttuurisen kielenoppimisen ajatuksiin, koska mielestäni ne luovat mielekkään pohjan ja tarkastelupinnan kielten oppimisen ja opettamisen pedagogiikkaan.

Lisää aiheesta

Lahti, L. Harju-Autti, R. & Yli-Jokipii, M. (2020). Kielitietoisempaa aineenopettajuutta etsimässä – kielididaktiikkaa kaikkiin oppiaineisiin. Teoksessa R. Hilden & K. Hahl (toim.) *Kielididaktiikan katse tulevaisuuteen. Haasteita, mahdollisuuksia ja uusia avauksia kielten opetukseen*. Ainedidaktisia tutkimuksia 17. Suomen ainedidaktinen tutkimusseura ry. URL: <http://hdl.handle.net/10138/312321>.

Sarja vie aikuiskasvatuksen tutkijan arkeen ja verkostoihin. Sen tuottaa Aikuiskasvatuksen Tutkimusseura.